

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI és TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szemlélt részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adának vissza.	FELFÖLÉM SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, CZUVÉD.	Nyitlertéri czikkvek soronként 40 fillérért közöltnék. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottanak
---	--	--	--	---

Beeze Antal alispán félevesi jelentése a törvényhatósági bizottsághoz.

(Folytatása és vége.)

II.

A sorozás.

A központi és járási közigazgatás egyik legnagyobb elfoglaltságát adó része az évi főszorozás. Ez a múlt április hó 1 és 2-ike közötti időben tartott meg az eddig is felfokozott eredménynek messze túlhaladásával. A vármegye négy járásából és Szereda városból felhívva volt összesen 2258 hadkötelek, elő állott 1880, ezek közül besoroztatott a hadsereghez, honvédséghez és a póttartalékba 869 ember, míg önkéntesen jelentkezett és be is soroztatott 15; összesen tehát bevételt 884 egyén vagy is a jelentkezetteknek csaknem 50%-ka. Ennek a méltán nagy feltűnést keltő eljárásnak más megoldása nem lehet, mint vagy a jó előre látott szükség, mi a mostani békés politikai viszonyok között alig képzelhető, vagy a mi talán kellő alapul bír és azóta már nyilvánosságra is jutott, a közösügyi költségvetés magaságának indoklása.

Egy másik eset a mi a főszorozás alatt szintén feltűnő volt az, hogy a katonai szolgálatra nyilván képtelenek, kik tehát a végrehajtási utasítás szerint már most törlelők lettek volna a lajstromból, talán 4—5 eset kivételével mind visszahelyeztettek. Ezek tekintélyes száma a jövő évi hadjuttalék emelésére befolyással van, míg más oldalról az utjonozás eredményét kedvezőtlenül befolyásolja, a statisztikát önkényesen megzavarja, mennyiben a változatlan anyag mellett is a perzentet nagyban csökkentti.

E két esetet felhozhat azért, hogy a tekintetes törvényhatóság a nettalan szükségességnek látszó lépéseket megtehesse. Indítványt nem tezek, nem is tehetek, csak azt jegyzem meg, hogy bizony bizonyos elérést már annak az ideje, hogy a védadó szolgáltatásának szabályozásához az országnak nagyobb befolyás s a végrehajtásnál a vármegyéknek nagyobb kiterjedésű jogosultság biztosíttassék.

Tanúgy, közlekedés és anyagi viszonyok.

Tanúgy és közlekedési állapotainkban utolsó jelentése óta változás nem történt, semmi nevezetesebb nem jelenthetek méltóságos főispán urak és a trk. törvényhatóságnak, minél fogva végezetül közgazdasági állapotaink s ezzel kapcsolatosan anyagi viszonyainkról kell tüzetesen megemlékeznem.

A múlt évi időjárás a székelységet a legnehezebb megpróbáltatásoknak vetette alá. Nem kell említenem az általános terméketlenséget, mely a vármegye minden járását egyaránt sújtotta: állandóan közöttünk van ugy is a maga sivár képével; közöttünk van a községek lakói

bu-komor arczán, az idegen megyében munkát keresők vándor tömegének kinézésén, a Romániába vissza kívánkozóket hetekint megújuló seregének töprengésén, a megmaradt munkaerő aggodalmán, hogy hátha kipad a kereset forrás?

Közöttünk van az mindenütt és mindenben. Ehez járult az állandó esőzésekkel származott állati betegségek fellépése, melyek közül különösen a metéllykor a juh állományának csaknem felét elpusztította, a szarvasmarhák fiatalabb részét pedig megtizedelte. Ily körülmények között méltán ijesztő képet láttunk már jóelőre a reánk váró eseményeknek a még is az isteni gondviselés bölcs intézkedése s fajunk fáradságát nem ismerő munkaszereit elhárította a katasztrófát.

A vagyonosabb rész, melynek párhónapi időre is alig termelt kenyere, kereset mód után látott, a napzámos osztály, mely éven át az előbbinél talált menedéket nem esett kétségbe, felkintatta a szükséges megélhetési forrásokat, napról-napra kiszerezte a fenttartáshoz szükséges ételmet, szóval az élet a maga szegénységében is pezsgőbb lett, az emberi munkásság minden ága fokozódott, habár e mozgalom hullámai az önfenntartáson túl nem is terjedhettek.

Igy következett be aztán, hogy az állami, megyei, községi, egyházi és társulási terhek csak részben lettek hordozhatóak, e miatt a megélőpótadók fokozódtak, mik állandósítottak, melyeknek nyomása alatt az önfenntartás költségei napról-napra összezúgorodtak.

Ebből a vergődésből merült fel a székely akció eszméje, melyet az ország minden része örömmel üdvözöl s hivatva lesz a kibontakozás módozatait és eszközeit felkeresni. Jut-e eredményhez a feldolgozandó anyag óriási halmazában s a nagyszabású tervek tömkelegében s talán-e támogatást az egyes kormányzati ágaknál, vagy pedig a kérdés megoldása társadalmi ultratereltetik? azt a jövő fogja megmutatni. Annyi kétségtelen, hogy a nehézség mozgásában már is sok idő telt el eredménytelenül, holott a szükség nem vár és a kényszerűség nem alkalmazkodik a körülményekhez.

Nem mulasztatom el azonban megemlíteni, hogy közgazdasági állapotaink látszólagos súlyosdését én nem a terméketlenségben s nem az elemi csapások nyomásában keresem és találom meg, mert hiszen fennebb érintettem, hogy fajunk szívóssága egy-két év mostaságát nagyobb megrázkólás nélkül kibírja: hanem keresem elsősorban a népesség fokozott emelkedésében, mely negyedszázad alatt az akkorinak több mint egy-negyedével emelkedett; minthogy pedig a vagyoni viszonyok ugyan azok maradtak, a vármegye határa pedig a népesség aránya szerint nem növekedett és mégis a kiadások emelkedtek: ennek a bajnak már csak ez okból is be kellett következni.

halovány fényben se férdözhessezenek hozzá, attól is az apa becsületes lelke és puritán gondolkodása mentette meg.

Igy érte el a szép Iboyka virágzásának 18-ik tavaszát, mikor is ideje a leányt bevezetni a társaságba, a nagyvilágba. Ez a fontos, nagy lépés, a szülői elhatározása folytán a megyebábra esett. A bábra készülés alatt hogy dobogott az ő ártatlan kis szíve, hogy félt hogy remegett valamitől. Félt leány társaitól, hogy kinevetik ügyetlenségéért, járatlanságáért, félt a fiatal emberekkel, kiket eddig nem volt alkalma ismerni. És ha arra gondolt, hogy nem, mint táncz órán, a szomszéd leánykéval kell eljárnia a tur tánczokat, hanem egy idegen fekete ruhás gavallér öleli át derekát és viszi tova a zene ritmikusan hangjai mellett, akkor valami naiv bátortanlás, ismeretlen félelem remegtetette meg egész lényét. De vajon egyáltalán viszik-e tánczolni? Ót kinek nincs senki fiatalember ismerőse.

És egy gondolat vibrált egész a bál estéig szöke fejcsékélyében s öltözés közben is csak arra gondolt, Istenem ha nem visznek tánczolni. Kedvetlenül öltözött fel, hanem mikor késszen volt, a derék apának egy csodálkozó felkiáltása jobb kedvre derítette.

Pirulva, húság nélkül nézett az öltözöttükörbe s a mit ott látott, az kiélgehitte volna bármely szigorú kritikus szemét is.

Fehér habos, könnyű selyem ruhájában, diszkrétén zárt nyakával, hosszú Margarettára újával, mellén fehér gyöngyvirág csokorral, anyagyal szelidségű szöke fejével hasonlított Rafaelnek egy meglevevített képéhez.

S midőn a háltéren ajtájan belépett, meglátta azt a sok szebbnél szebb leányt és asszonyt, kik fővárosi szabók által remekelt fényes toleltetekben, ékszerrel csillogóan, büszke fejartással

Aztán keresem a birtokviszonyok rendezetlenségében s azokban a komplikációkban, melyek a kibontakozási kísérletekben előállottak; és itt azon megjegyzésre jutottam, hogy a még rendelkezésre álló közös vagyon ésszerű felhasználásával életünk, a mostani népesség növekedési arányában is biztosítva lenne legalább félszázadig.

És végül keresem a megélhetési módozatot a használt jogok egymás után következett elvételeiben, a nélkül, hogy azokért megfelelő kárpótlás nyújtott volna, és ezzel kapcsolatosan keresem a jövedelmi forrásokhoz vezető utak használatának az elzárásig terjedő megrehezitésében. Említetem előbb, hogy körülbelül 30 ra megy azon törvények száma, melyek viszonyainkkal nem számolva, erőnkelt megbénították, és itt hozzá teszem, hogy 1867. óta legalább is 16 törvényt ismerek olyannak, melyek az állam szervezéséhez szükkegések voltak ugyan, de melyek az egyöntettségben a székelység pusztulásának csirait fakasztották. Ezek lassú összehatása alatt fejlettek ki a viszonyok a mai nyomástól színvonalra és a mint nem egyszerre következtek he, ugy a bilincsek fokozatos könnyítésénél másra alig is gondolhatunk.

Ennek megkezdésére azonban elégető szükség van nem csak közgazdasági, hanem politikai okokból is, mert a jövő eszéiyei előre velik árnyakat s a reakciónárius nyomás alatt hiába mutatunk rá a rideg törvények súlyára, kész a felelet: te akartad Dandin György...

Azonban vizsgálatásunkra szolgálhat, hogy nem vagyunk teljesen elesve, sőt közgazdasági állapotaink kisebb erupeziókat még meg is bírnak, de ha már most előre nem gondoskodunk erőnk gyarapításáról, semmiképp sem kerülhetjük ki azt a bánaságot, mely a természetben a megsemmisülésnek hirnőke szokott lenni.

Méltóságos főispán ur! Törvényhatóság! Feltártam ezekben saját tapasztalataim és a gyűjtött anyagokra alapított tényállást; feltártam igazságosan, lelkiismeretesem midőn hozzá teszem, hogy hatáskörömben minden lehető elkövettem az állapotok fokozatos javítására, a belügyi, kereskedelmi, igazságügyi és földmivéleleti kormányoknál kérelmeztem, véleményeztem és javaslatokat tettem, itt pedig felsoroltam mind azon módozatokat, a mik csekély nézetem és megjegyzésem szerint képesek lennének az állapotokat javítani; felsoroltam pedig nem térfoglalásból, sem figyeltetésből, hanem felsorolotam azért, hogy a székely akció vezető kormánybiztosnak erőmlőz képet segítségére siessenek: kérem méltóztassanak tudomásul venni e czélra törekvő jelentésemet.

Csikszereda 1902. május 28.

Beeze Antal alispán.

— Az államjegyek bevonása. A közös függő államadóság ellenőrszére kiküldött országos bizottság az államjegyek forgalmi összegét május hónap végével következőnek találta: 5 forintos államjegyekben 4,734.250 forint, 50 forintos államjegyekben 648.000 forint, összesen 5,382.250 mely összeg az 1899. évi XXXI. törvényosikk értelmében közös költségen váltandó be. E szerint es évi április hónapban 5 forintos államjegyekben 925.020 forint, 50 forintos államjegyekben 40.000 forint vonatott be és semmiltett meg.

— Az állami gyermekmenedékek. Széll Kálmán mint belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, tudtukra adva, hogy az állami gyermekmenedékek a budapesti Fehér-Kereszt Egyesület épületében május tizenötödikén megkezdte működését. Ezzel egyidejűleg a budapesti Fehér-Kereszt Országos Lelencsház-Egyesületnek megszűnik az a joga, hogy talált vagy hatóságilag elhagyatottakkal nyilvánítt 7 éven aluli gyerekeket az országos betegápolási alap terhére gondosába vegyen. Es ügykör további intézkedésig kizárólag a budapesti állami gyermekmenedéket és a budapesti Fehér-Kereszt Országos Lelencsház-Egyesület által főtartott tizenegy és pedig: 1. a békeá-gyulai. 2. kaszai. 3. szombathelyi, 4. szegedi, 5. temesvári, 6. aradi, 7. nagyszőlősi, 8. munkácsi, 9. rimasombati, 10. szabadkai, 11. nagyváradi főintézeteket illeti meg. A belügyminiszter fölhívja a törvényhatóságokat, hogy megfelelő módon értesítsék alantás hatóságait, hogy május 15-től kezdődőleg talált vagy hatóságilag elhagyatottakkal nyilvánítt 7 éven aluli gyerekeket gondosára kizárólag a fent említett intézetekhez utaljanak be.

— Uj törvényjavaslatok. A képviselőház f. hó 4-iki ülésén a kormány tagjai különböző törvényjavaslatokat terjesztettek elő, a melyek részben új meg új teherállást követelnek a nemzettől. A kvótá. Széll Kálmán miniszterelnök előterjesztette a közösügyi kvótáról szóló törvényjavaslatot, mely a hozzájárulás arányát Magyarországra 34-4, Ausztria országaira 65-6 százalékban állapítja meg. A míg a közösseget a vármegyékben fönnáll, a végjövődék tiszta jövedelme a közösügyi költségek fedezésére fordítandó s ennél fogva a közösügyi szükkegletből mindenek előlt levonandó. A kvótának ez a törvényes megállapítása 1909. évi december végéig érvényes. Uj katonai költség. Fejérvény Géza báró honvédelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő, a melyben a népfölkelés teljes felszereléséhez szükkegés ismétlő fegyverek és lovasági barabélyok beszerzésére 5.400.000 koronát kér. Ez összeg a pénztári készletekből fedezendő. Uj műegyetem. Wlassics Gyula kultuszminiszter javaslatot terjesztett elő a József műegyetem állandó elhelyezésére szolgáló állami épületek létesítéséről. E czélra

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZAJA.

A modern asszony.

Oly szép volt és oly édesen ártatlan, gyermeked.

Szeme, mint a kék nefelejts, örökké naivul, kérdően nézett széd. Haja hullámos szöke, selyem lágyságu. Bársony simaságu, hófehér arczára, mintha a hónapos rózsza lehetne volna oda gyenge rózsaszínű fényt. Keskeny, finom kis kezei előkelő születésre vallanak s termete hasonlít a félig nyílt liliomhoz, már most igéri, hogy valaha erőteljes, télt vénuzsi alak lesz, de még most, mint a ki nem nyílt liliom, magas, vézna, titokteljes, még nem bődít.

Várday Endre gazdag földbirtokosnak egyetlen gyermeke, szerény, egyszerű, mint névtársa Iboyka.

Szülei igazi ur nevelést adtak neki otthon, a családi körben. Nem örekedtek arra, hogy leányuk divatos nevelést kapjon s ezért Iboyka nem volt sem felsőbb leány, sem gimnázista, sem egyetemista, sem filozófusa, hanem egy lelkiismeretes nevelőnő kitűnő oktatása révén megtanulta mindazt, a mit egy urinők tudnia kell. Nyelveket, zenét, irodalmat, festészetet, kézimunkát stb. És hogy nemcsak társadalmi műveltsége legyen, hanem jó háziaszony is lehessen, arra a jó anyának volt gondja, bevezetvén őt a háztartás titkáiba.

És hogy a világ ferdeségeiről, rosszaságáról még fogalma se legyen, hanem mindent rózsaszínen, kedélyesen, gyermekiesen lásson, arról az okos apa gondoskodott. Minden olvasni valót, minden szót, minden gondolatot kiválogatott számára és hogy a társadalmi ferde nézetek még

és arczukon azzal az erős elhatározással, „hogy én ma okvetlenül hódítani akarok!“ akkor érezte csak igazán, hogy ő nem való e társaságba. Szegényke okát sem tudta miért? Nem sejtette, hogy a mai világban a szendeség ügyetlenségnek tűnik fel, az ártatlanság tudatlanságnak és a szerénység bambaságnak. Nem bírt tudatával annak, mi a bon-ton.

Minél jobban pózolni, minél merészebben flirtelni, minél feltűnőbben secczesziósaabban öltözködni és minél több udvarlót tartani s azok közül persze a leányoknak a legjobb partiet kiválasztani. Mindezekről neki, a puritán nevelésű leányuk még halvány sejtelle sem volt, ő csak azt érte, hogy ő talán elkésett innen, egy pár évtizeddel előbb kellett volna élnie, érezte, hogy ő nem modern leány.

Hanem bánata nem tartott soká, mert ime az egyik rendező karján elegáns szöke fiatal ember közeledik feléje s mind neki, mind szökeinek bemutatattva magát, illedelmesen tánczra kérve őt, könnyed lépésekkel tova lejtének.

S lám! csak az első turt nagybamar a második követi, s a sok pompázó bődítő rózsza között kezdik észre venni az illatos Iboykát is. Kézről-kézre adják s oly igazi gyermekes örömet érez, s oly kecsesen lejt a tánczokat, kivéve a boztot, azt nem tudja elég merészen, azaz sikkesen járni. S milyen boldognak érzi magát, mikor a négyesre beharangoznak s az ő felfeledője, első táncosa kéri föl, olyan valami hála félet érez irányában.

Hazamenetelkor a kocsihoz kikisérve őket, kikéri az engedelmet szülőtől egy közeli látogatásra. Így lesz a bál ismerősből egy jobb ismerős, majd boldog vőlegény, kihez ártatlan szíve egész melegével és első szerelme egész hevével vonzódik Iboyka.

(Folyt. köv.)

a miniszter 10 millió koronát kér. Az építkezési munkálatok még 1902. évben megindítandók. Ezútra egy millió korona általánosan bocsátandó a vallás- és közoktatási minisztérium rendelkezésére. A József-műgyémot felépítése legkésőbb 1911. végéig befejezendő és a fölmerülő költséget 1903. évtől évenként a közoktatásiügyi tárcza beruházásai között kell elszámolni. *Viczinális vasutak.* Láng Lajos kereskedelmi miniszter a következő új helyi érdekű vasutakra vonatkozó javaslatokat terjesztette be: A budapest-esztergom-füzitői helyi érdekű vasutak kiadott engedélymentéséről és az e vasuton szükséges beruházások fedezéséről, a hódvásáros-rényi-makó-nagybánya-miklósi helyi érdekű vasut megengedéséről, végül a sziszek-capraj-vginmosti helyi érdekű vasút megengedéséről.

Csikvármegye népesedési viszonyai.

Az 1900. évben országosan végrehajtott népszámlálás eredményéről összeállított füzeteket az országos statisztikai hivatal a közelebbi napokban küldötte szét a törvényhatóságoknak, melyek most már világos képet nyújtanak hazánk népesedési viszonyairól, vallásfelekezeti és nemzetiségi viszonyairól.

Mint bemutatunk közelebbről érdeklőket, a Csikvármegyére vonatkozó adatokat járásokonkénti felosztásban szükségesnek tartottuk a következőkben megismertetni:

1. Felcsiki járás:

Terrülete: 283.885 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	44059
Katonai lakossága	56
Összesen	44115
Ebből külföldi honos	208
Külföldön távollévő	963
A férfiak száma	22882
A nők száma	21233
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	41478
Német	303
Tót	9
Oláh	2135
Rutén	20
Horvát	4
Egyéb	166
Vallás szerint van:	
Róm. katolikus	39490
Gör. katolikus	3910
Gör. keleti	33
Ágostai evangélikus	69
Evang. református	267
Unitárius	31
Israelita	315

2. Gyergyó-szentmiklósi járás.

Terrülete 315.048 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	42252
Jelenlévő katonai lakossága	27
Összesen	42279
Ebből külföldi honos	104
Ebből külföldön távollévő	343
A férfiak száma	21426
A nők száma	20853
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	37045
Német	165
Tót	8
Oláh	5001
Rutén	5
Szorb	1
Horvát	1
Egyéb	53
Vallás szerint van:	
Róm. katolikus	35336
Gör. katolikus	6366
Gör. keleti	27
Ágostai evang.	27
Evang. református	180
Unitárius	14
Israelita	336
Egyéb	3

3. A gyergyó-tölgyesi járás.

Terrülete 79.989 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	13666
Jelenlévő katonai lakossága	40
Összesen	13706
Ebből külföldi honos	134
Külföldön távollévő	112
A férfiak száma	6910
A nők száma	6796
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	4474
Német	488
Tót	1
Oláh	8727
Rutén	4
Horvát	1
Egyéb	11
Vallás szerint van:	
Róm. katolikus	4260
Gör. katolikus	8737
Gör. keleti	31
Ágostai evang.	11
Evang. református	44
Unitárius	9
Israelita	613
Egyéb	1

4. A káson-alsíki járás.

Terrülete 172.309 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	25396
Jelenlévő katonai lakossága	28
Összesen	25424
Ebből külföldi honos	98
Külföldön távollévő	1666
A férfiak száma	13685
A nők száma	11739
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	25227
Német	57
Tót	15
Oláh	21
Rutén	8
Egyéb	96
Vallás szerint van:	
Római katolikus	22902
Görög katolikus	2039
Görög keleti	45
Ágostai ev.	101
Evang. református	217
Unitárius	33
Israelita	94
Egyéb	3

5. Csikszereida város.

Terrülete 144 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	2622
Jelenlévő katonai lakossága	236
Összesen	2858
Ebből külföldi honos	23
Külföldön távollévő	18
A férfiak száma	1537
A nők száma	1321
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	2730
Német	49
Tót	10
Oláh	52
Rutén	1
Egyéb	7
Vallás szerint van:	
Római katolikus	2299
Gör. katolikus	48
Gör. keleti	33
Ágostai evang.	43
Evang. református	248
Unitárius	29
Israelita	160
Egyéb	1

5. A vármegye területe tehát 854.375 kat. hold.

Jelenlévő polgári lakossága	127995
Jelenlévő katonai lakossága	387
Összesen	128382
Ebből külföldi honos	567
Külföldön távollévő	3102
A férfiak száma	66440
A nők száma	61942
Anyanyelv szerint van:	
Magyar	110963
Német	1062
Tót	43
Oláh	15936
Rutén	36
Szorb	6
Egyéb	333
Vallás szerint van:	
Római katolikus	104287
Görög katolikus	21100
Görög keleti	169
Ágostai evang.	241
Evang. református	956
Unitárius	103
Israelita	1518
Egyéb	8
Magyarul beszélni tudó ir és olvasó	116843
A lakó házak száma	48445
	28780

Ezek szerint a férfiak száma a nők számát 4498-al múlja felül, minnek nyilván való oka az, hogy a nők s főként a fiatal leányok nagyobb számban távoznak el a megyéből, mint a férfiak s azok nagyobb része külföldön s nevezetesen a keleti tartományokban oda is marad.

A székely kongresszus.

A székely kongresszus előkészítő bizottsága f. hó 5-én d. u. Bedó Albert országgyűlési képviselő, az előkészítő bizottság elnökének vezetésével az Országos Magyar Gazdasági Egyesület helyiségében ülést tartott. Az ülésen részt vettek Bedó Alberten kívül Sándor József, Ugron János, Neumann Ármán, Gyórfy Gyula, Sebess Dénes, Molnár József és Fejér Antal országgyűlési képviselők, Forster Géza, Balassa Árpád és Buday Barna az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökei részéről, László Gyula, Sárkány Miklós dr. M.-Vásárhelyről s Jancsó Benedek dr., Boroszkó Soma nyug. miniszteri osztálytanácsos és Benedek Elek.

Bedó Albert elnök a megjelentek üdvözlése után bejelentette, hogy Tusnádfürdő részéről ajánlat érkezett be, hogy a kongresszust ott tartassák. A maga részéről melegen ajánlja, hogy a kongresszust Tusnádon tartsák, hol a vendégek ellátásáról legjobban gondoskodhatnak. Sándor József képviselő a maga részéről szintén melegen ajánlotta Tusnádot a kongresszus helyéül, míg Sárkány Miklós dr. és Sebess Dénes dr. szívesebben vették volna, ha Marosvásárhelyen rendezik a kongresszust, de méltányossági okokból lemondva az opposzióloról, beleenyogossanak abba a határozatba, a mit majd a rendező bizottság hoz. Boroszkó Soma Székely-Udvarhelyet ajánlotta legjobban felfogása szerint, a mivel szemben Benedek

Elek kifejtette, hogy Tusnádfürdő városára egyet- len város sincs mellőve. Ezenkívül az érkező vendégeknek előbb kirándulások révén be lehet mutatni a Székelyföld nevezetesebb pontjait úgy, hogy a kongresszus napjára valamennyi kiránduló csoport beérkezhetik a kongresszus színhelyére - Tusnádra. Ily módon elérhető az, hogy a kongresszus tagjai megismerik a székely vármegyét és az összenyomulás alapján ítélkezhetnek Tusnádon a felvetett kérdések fölött. Ugron János Székely-Udvarhelyet ajánlja a kongresszus helyéül, mert ott találja a Székelyföld természetes központjának Szeretűt, ha a népet is belevonják a kongresszusba és ennek okáért éppen Székely-Udvarhelyt jelölje ki színhelyül, mint a hol a székely östályt legkönnyebben összejűthetni. Benedek Elek ezzel szemben szelid könyvszert akar alkalmazni inkább a vendégek, hogy ily módon akarva - nem akarva is megismerjék a Székelyföldet s ezért ismételtén Tusnádot ajánlja a kirándulásokkal kapcsolatban. Ugron János, László Gyula és Benedek Elek újabb felszólalásai után Gyórfy Gyula fejtekte ki Ugron János felszólalásával szemben, hogy a népnek nem sok helye van magán a kongresszuson, mert a segítség módját a nép úgy sem tudja megtalálni. A kongresszus voltaképpen cselja a magyar társadalom kellő felvilágosítása. A kongresszus nem a népnek, hanem az uralkodó tényezőknek és a társadalomnak terjeszti elő javaslatait, melyek a néppel azon réven állanak összefűggésben, hogy annak javát szolgálják. Boroszkó Soma felszólalása után Neumann Ármán azt fejtekte ki, hogy a kongresszus helye nem sok összefűggésben áll a széllal, mely nem más, mint a magyar társadalom megmozdítása. Eppen ezért elfogadják azt, hogy a kongresszust Tusnádon rendezzék.

Bedó Albert elnök a vita alapján határozatként kimondotta, hogy a kongresszust Tusnádon rendezik és pedig úgy, hogy a vendégek előzetesen három csoportban beszárják a Székelyföldet. A kongresszus 1902. évi augusztus hó 28-án kezdődik és három napig tart. A vendégek augusztus 27-én érkeznek meg Tusnádra.

A kongresszuson a mezőgazdasági részt Szilassy Zoltán, Barabás Endre, Füredy Lajos és Gáspár Antal, az erdőgazdálkodást Gyöngyösi Béla erdőfelügyelő, a bányászatot Andreios János bányavezető, a birtokpolitikát Sebess Dénes dr., a telepítést Máthé József, a tagosítást Intze István, a végrehajtási kérdést Sárkány Miklós dr., az arányosítást Kelemen Ádám, a székely föld hitelintézet kérdését Hegedűs Loránd dr., a takarékpénztárak ügyét Hegedűs Sándor dr., a kis és középirtokok ügyét T. Nagy Imre, a hitelátvetkezők szervezését Seidl Ábrám adja elő.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület részéről Szadeczky Lajos dr., Kozma Ferenc, Balogh Pál, Pál István, Nagy Károly, Masznyik Gyula, Boros György dr., Jancsó Benedek dr., ifj. Gödri Ferenc, Székely János, Deák Lajos, Borbély Sámuel, Lakatos Mihály, Kovács Dániel, Kállósi Endre, Máthé József, Caernátoni Gyula dr., Sipos Samu, Nagy Sándor dr. és Koda Ferenc adják elő a különböző közimvelődési és közegezés- ügyi kérdéseket.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felkérésére az ipari, kereskedelmi, értékesítési és közlekedési ügyeket Siklódy István, Szakáts Péter dr., Spallér József, Örléy János, Nolt Adolf, Stodola József, Bürger Albert, Fekete Jakab, Horváth János dr., László Gyula, Schwarcz Zsigmond, Urmánczy János, Köllő János, Molnár József és Ince Kálmán adják elő.

A kívándorlási kérdés, valamint a turisztika és fürdőügy eladói Buday Barna, László Gyula, Barabás Endre, Zakariás János dr., Hankó Vilmos dr., Sárkány Miklós dr. és Pap Sándor lesznek. A csángó kérdést Hermann Antal ismereti.

Az előadói javaslatokat a rendező bizottság előzetesen kinyomatja és rövid indokolás kíséretben terjeszti a kongresszus elé.

A kongresszusra a rendező bizottság az összes kulturális egyesületeket, törvényhatóságokat, gazdasági egyesületeket, székely társaságokat, a székely iparmúzeumot, a földhitelintézeteket, a kisirtokok szövetségét, a rendezett tanácsú városokat, a felvidéki magyar közművelődési egyesületet, az Erdélyi Kárpát és az Erdélyi Gazdasági Egyesületet stb. hívja meg. Ezenkívül föl- kérnek a kormányt, a külügyminisztériumot, a földrendíházat és a képviselőházat arra, hogy a kongresszuson képviseltesseik magukat. A kongresszuson a csángók képviselőiben a helyes fűszolgábirót és Brassóvármegye főispánját hívják meg.

Végül még kimondták, hogy az előadói munkálatok beüldésének határidejét folyó hó végére állapítják meg, mire Bedó Albert elnök köszönetet mondott, melylyel az ülés véget ért.

A képtárlat megnyitása.

Lélek emelő ünnepély folyt le a polgári leányiskola munkáinak tiszteletére a hó 8-án délelőtt 10 órakor, a mikor Mikó Bálint főispán megnyitotta Nagy István képtárlatát. A szorongásig megtelt teremben ott láttuk városunk és a közel vidék színeit-javát s a megjelentek mindnyája bámulatának adott kifejezést, azt a kérdést téve fel, vajjon a művész szorgalma nagyobb-e, vagy a tehetsége? Az a rengeteg kép, akt-rajz, a mi a falakat teljesen beborította, beszédes tanuja egy fiatal ember zseniálisának és lankadatlan szorgalmának.

Mikó Bálint meleg szavakkal nyitotta meg a tárlatot, helyesen jegyezván meg azt, hogy ez

a tárlat nem egy befejezett tehetség, nem az életkor delén álló művész alkotásainak bemutatása, hanem egy, most újtára induló, kezdő egyén első nyilvános szereplése. De az a nagy tömegű kép, a mely e falakat díszíti, tanúságot tesz arról, hogy nem közönséges művészzel állunk szemben, hanem egy szép reményekre jogosító festővel, a ki elismerést, hitet, dicsőséget hozand a székelységrre, a vármegyére. Aztán biztató szavakkal fordul a szerényen megbuzódó ifjú művészhez, kéri, hogy ezen az uton haladjon és épen oly szorgalmas legyen továbbra is, mert úgy érheti el a művészet legmagasabb régióját.

Dörgő állván beszélte el a lelkese és a főispán szép beszéde után s megindult a közönség végig nézni az érdekes tárlatot.

Több, mint 150 mű fedi a falakat, egytől- egyig érdekes, befejezett munka. Ott látjuk az alispánt nejevel, Nagy Imre igazgató és neje, Bálint Lajos csatározási pi-bános derék nagysága arcképeit, a melyeket a fiatal művész arckép után rajzolt. A szemközti falat 4 nagy akt fedi, a melyeket modellek után rajzolt. Különbösen kettő tűnik ki egy öreg alak s egy imát olvasó barát, mindkettő olyan igazi művészi munka, hogy mindeik maga képes elmondani a teremtő szén minden mozdulatát.

Az egyik falat telides-tele egész nagy képtömeg borítja. Van közöttük mindenféle alak öreg, ifjú, férfi és nő, agg és gyermek, mindenik arczon ott láthatni a karakterisztikus, jellemző vonást.

Leginkább az arckép festés iránt bir kiváló tehetséggel, ezt az ágát kell művelnie a bizonyára első helyet vivő magának a művész világban. Az öreg arczok még oly híven, oly eredetileg, mint Nagy István szene, ecsetje alatt, még nem jelentek meg.

Olaj festmények is láthatók, köztük legkiválóbb néhai Lázár Domokos arcképe, Mindszent határa s több tájkép és portré, ezek bizonyítják, hogy ecsetet is ép oly művészi ihlettel kezeli, mint a szentet. Bámulatra ragadja a szemlélőt a művészet e megnyilatkozása, hogy tudja valaki a pusztán holt anyagot elevenné tenni, életet adni, beszédessé varázsolni, Nem, nem győzzük eléggé méltányolni ezt a feletté szép, dolgot.

A rendezés ellen van némi kifogásunk, a. i. az egyik falat egészen beborították, szorosán, egymás hegyén-bátán állanak a képek; szinte nem látjuk a képet a képtől, ép úgy, mint a fától az erdőt.

A többi falakra is kellett volna juttatnia. E miatt nem tekinthetők úgy át.

Ez azonban a mű tárlat érdeméből semmit sem von le, azért épen oly nagy, ép oly jelentékeny az, egy kulturális, mint általános szempontból itélve. Örömtűnk felett nagyon, hogy városunkban ilyen nemesen szép tárlat látható, a mely izlésünket műveli, fejleszti, képzeletünket a szép iránt fölkelti. Vajha minél több ilyet és minél gyakrabban láthatnánk!

Első lépését a művésznök, teljes erkölcsi siker, meleg rokonszenv fogadja, hiszszük, reméljük, hogy folytatása lesz, kívánjuk, hogy az első lépésőtkről mielőbb a legmagasabb piedesztálra jusson a mi derék művésznök. —a—

Esküdtársi tárgyalás.

Második nap.

A junius 3-iki főtárgyalás, melyen csakély kivetellel a megelőző napi esküdtársi szereplétek szomorú tanúságot szolgáltatott a szülői köteleység mulasztásáról és a gyermek nevelés hiányairól.

Két rendbeli szándékos gyújtás bűntettéért ült a vádlottak padján káson-újfalvi Fülöp János 19 éves vézna fia a ki odaváló Zsidó Józsefnek 1901. február 13-ra virradólag egy régi s ez évi április hó 15 re virradólag az előbbi helyett épített új csőrt felgyújtotta és leégette, mielő egyike esztben a közvetlen szomszédoknak is kára származott.

A mint a főtárgyalás rendén kiderült a korához képest vézna és fejtelten fiat főkép az apai bosszuvágy indította az ocsmani cselekedet elkövetésére, a ki Zsidó Józseffel haragos viszonyban állván, fiat dobta oda áldozatul annak kielégítésére.

Az apa Fülöp Mihály maga is gyakran merülve a szesz italok élvezetében, serdülő fiának is azt nem csak megengedte, hanem többnyire magával is vitte az ivóba, melyeket a Zsidó József ellen szintén haragot táplált más két társával együtt rendeztek.

Ily alkalmakkor tanácsotkaptak a Zsidó ellen tervezett merénylőre a fia előtt, ki emez ellen magában szintén haragot táplált, a miért őt egy alkalommal valami csiny miatt megverte.

Együtt ittak az apa, a fiú és cimboráik 1901. február 12-én este is a Pinti János rokon érzelmi szomszédjuk házában, mikor a bosszú vágy kielégítése közötti megbeszélés tárgyát képezte, mit a fiú az apa és társai biztatására az éjjelutáni órákban végre is hajtott, felgyújtván a Zsidó József csőrt észrevétlenül s az után hazatért. Ez az eset ismétlődött a másodsorú gyújtás ójjele is ugyanazon háznál, mikor a fiú ismét felgyújtotta a Zsidó József új csőrt.

Bár az ottani csendőrség már az első gyújtás után erőlyes nyomozást folytatott a tettes kinyomozására iránt, az akkor nem, hanem csakis a második eset után sikerült, megtudván azt, hogy késő éjjel kik és hol mulattak az akkori időben.

Az apa és csinkos társai minden részeseget tagadtak, de a fiú, ki az utóbbi éjszánál

való bujkálása miatt gyaru alá került és vallatásra vétettet, tettét a csendőrégek előtt akkor, valamint a mostani főtárgyaláson is beismerte.

A kihallgatott tanak a cselekmény mikénti elkövetésének közvetlen szemléli nem lévén csak mellék körülményekre nézve hallgattatták ki; a bűnös fia pedig megpróbálta beismerő vallomását oda vezetni vissza, hogy a csendőrégek durva bánásmódja miatt volt kénytelen tenni, de ez a felforgatás a csendőrégekkel való szembeállításánál kudarcot vallott és csaknem teljesen igazolást nyert az a feltevés, hogy a fia az apa és társai felbujtásából követte el a gyújtogatást, a mért első sorban azok lettek volna felelőségre vonandók.

Kihallgatottak még Dr. Veress Sándor megyei főorvos és Dr. Filip Sándor kórházi orvos a tettes fia elme állapota és cselekményének beszámíthatóságára nézve s mindketten egyhangzólag a bűnt ép elméjének s fejteltensége dacára is tettét beszámíthatónak jelentették ki, enyhítésül tudván be a nevelés hiánya miatti korlátozottabb felfogást a jó és rossz cselekedet véghöz vitelében.

Szupjár Samu kir. ügyész szépen megkonstruált vádbeszédében a bűncselekménynek a fia által való elkövetését teljesen bizonyítottak tartván, elmarasztaló ítéletet kért; ellenben Dr. Erőss Vilmos ügyvéd az érvek súlyos fegyverével vértézve igyekezett beigazolni, a fia elméleti gyengeségét s akarat erejének korlátozására való képtelenségét, már azért is, mert akkor részeg is volt, felmentést kért védenéze részére.

Az esküdt bíróság azonban a bűnt ki-mondván a fia felett, a törvényszék 2 1/2 évi börtönrre ítélte el.

Harmadik nap.

Az esküdtzéki tárgyalás 3-ik napján egy halált okozó súlyos testisértés büntetése feletti ítékezés került sorra. Ehből az ügyből kifolyólag 4 vádlott jutott a vádlottak padjára.

A folyó évi február hó 23—24 napjai közötti éjszakán csalószegi Szőke András agyon verett s ezt ifj. Szőke Ferencz hajtotta végre egy rudal, hol az utobbinak édes apja id. Szőke Ferencz és édes anyja is jelen volt s ezek a helyett, hogy flokat a brutális tett végrehajtásában megakadályozni igyekeztek volna, még inkább arra biztatták; ugyanakkor pedig Todor Márton az agyonütöttnek háza tornácát rombolta össze, tehát ifj. Szőke Ferencz mint tettes, apja és anyja mint bűnségedek az ember ütésért, Todor Márton a vagyon rongálásért lett feleletre vonva.

11 tanu hallgatott ki ezen bűnperben, kiknek vallomásaiból a brutális tett beigazolást nyert, mihez képest ifj. Szőke Ferencz a halált okozó súlyos testisértésért 4 és felévi fegyház-büntetésre, édes apja felévi börtönrre, Todor Márton 2 napi elzárásra ítéletett, id. Szőke Ferencznó pedig a büntetés alul felmentetett.

Negyedik nap.

Csütörtökön vagyis a tárgyalás negyedik napján Silló Bénéiam csik-mindszenti ciszmadia mester ügyét vették tárgyalás alá. Silló Bénéiam ember élet ellen elkövetett merényletért, szándékos emberölés kísérletéért került a vádlottak padjára.

Ez ügyben az esküdtbíróság a következőkép alakult meg: elnök dr. Perjesy Mihály, bírák: Csipkés Árpád, Antalffy Gábor, a vádat dr. Knörr Ferencz kir. alügyész, a védelmet dr. Czikó István ügyvédjelölt képviselte.

Esküdték: Székely János, Salamon Béni, Petres Ignác, Antal Péter, Lakatos Mihály, Simon Ede, Konec Tamás, Száva István, ifj. Sánta János, Szabó Miklós, Győrpál János, Balog Ferencz s mint pótésküdt Böcsker Zsigmond.

Az eset a következő: 1901. szeptember 8-án Silló Bénéiam és Silló Gyula a szomszédos községbe a templomba indultak, miután az istentiszteleten részt vettek egy részét szembe találták s azoktól azt hallván, hogy alaposan elkéstek, egy kerty pálinkára betértek a Bíró Ábrám korcsmájába, a hol a legények egy része össze volt gyűlve s azok között jelen volt Benedek Bálint is, ki holmi kis gyanúság miatt a Sillóknak haragosa volt.

A gyanúság — vádlott kifejezése — abban állott, hogy a Sillóknak elveszett egy bőrdobja e benne levő pénzöszeggel együtt. Ezeknek az eltalajdonításával Benedek Bálintot és néhány társát gyanúsították, a kiknél aztán a csendőrék kutatást tartottak, azonban az esetet nem tudták kideríteni.

A korcsmában pálinkázás közben a gyanúság valószínűleg mind a két félnék eszébe jutott ebből aztán azóvita, később pedig az udvaron egy kis parázs dulazkodás keletkezett, mi közben Benedek Bálint Silló Bénéinek a kabátját lehasította. Mikor azt választották őket a két Silló háza roham; tühat váltottak, revolvert tettek magukhoz és visszatértek a korcsma udvarra s miután őket a korcsmaába beengedni nem akarták, annak ajtaja előtt az udvar kapujától pár lépés távolságra olyan helyen állottak meg, hogy annak, ki az udvarról távozni akart, okvetlen előttük kellett elmennie.

Az udvaron beszélgető legénység között jelen volt Benedek Bálint is, ki vallomása szerint haza akarván menni, a kapu felé indult s mikor Silló Bénéiam elé érkezett, ez felemelt revolverét reá sőtötö. A golyó Benedeknek az állát és a nyakát horzsolta, kabátja gallérján pedig egy néhány centiméter hosszúságu barázdát szántott. A lövés után a többiek Sillóra rohantak és revolverét elvették, melyet azonban később neki visszaadtak.

Vádlott kihallgatása során beismerte, hogy csakugyan rá lőtt Benedeknek, de azt állította, hogy nem volt szándéka ellenfelet megölni, csak rá akar ijeszteni s nem is golyóval, hanem csak vaktöltésével lőtt a azt is csak jogos önvédelemből cselekedte, mivel Benedek kinyitott bicakával rohamt reá s így élete veszedelemben forgott.

A tanak kihallgatása során azok vallomásai, továbbá a szakértők nyilatkozatai távolról sem erősítették meg vádlott állításait, hanem azoknak éppen ellenkezője mellett tettek tanúságot.

A tanak kihallgatása alatt szomoruan lehetett tapasztalni, hogy nagy részben nem arra törekedtek, hogy az igazság kiderüljön, hanem hogy az minél inkább elburkoltsassék s némelyek a tanak közül, köztöttük a községi bíró is oly otrumba valótlanságokat mondtak, hogy azon egy bíróság, mint az esküdték valóssággal meguotránykozta.

A tanak és szakértők kihallgatása után megállapították az esküdték elé terjesztendő kérdéseket, mire dr. Knörr Ferencz közdváltó s utána dr. Czikó István védő mondták el beszdéjeiket.

Erre az esküdték visszavonultak s rövid tanácskozás után Balog Ferencz az esküdték főnöke kihirdette a verdiktet, mely szerint Silló Bénéiam a szándékos emberölés kísérletének bűntettében bűnösnek találtott.

A verdikt alapján a bíróság Silló Bénéiamot, tekintetbe véve közdváltó és védő által felsorolt enyhítő körülményeket, 8 hónap börtönrre, a felmerült költségek megtérítésére és sértettnek 6 korona megfizetésére ítélte, a költségek ez idő szerint behajthatatlannak nyilvánítatván.

Megeyi közigazgatási bizottsági ülés.

Csikezereda június 9.

A mai közigazgatási bizottság ülésén, mely Mikó Bálint főispán elnökelete alatt tartottott meg s melyen a távollévő főjegyző helyett a jegyzőkönyvet Csizsér Imre harmad aljegyző vezette, nem sok feljegyzésre méltó ügy került tárgyalás alá. A gyűlés anyagát a semmi nevezetes mozzanatot nem tartalmazó előadói jelentéseken kívül legötbnnyire ut- és közadók elleni felszólítások képezték s a mik azokon kívül azoknyegre kerültek, azokból csak a következőket említhetjük föl.

A Menaság községi felekezeti iskolának rég vajudó államosítási kérdése ozuttal sem jutott előbbre. Az államosítás iránti községi határozat ellen Antal József odaváló plebános felebbezéssel élven, a bizottság érdemleges állásfoglalás előtt az alecsiki főszolgabírótnak kivizsgálása és megállapítására utasította, hogy kinek tulajdonát képezi a menasági rom. kath. jellegű iskola s hogy vajjon a község-e annak kisároltatás fenntartója avagy annak hozzá járulása csak segély természetű bir?

Csik szentdomokosi Győrpál Árpád segédjegyző és helyettes anyakönyvvezető tiszteletdíjának felemeléséért folyamodván, a bizottság indokoltnak látta a tisztelet díjnak 400 koronáról 600 koronóra való felemelését a belügyminiszterünai javaslatba hozni.

Gyergyó-várhegy volt körjegyző Balog Istvának Gyergyó-Ujfaluba hason mndóságben lett megválasztása okán előbbi községben viselt anyakönyvvezetői tisztelet való felmentése s Gyergyó-Ujfaluba anyakönyvvezetővé leendő kinevezése nevezett miniszterünmál szintén javaslatba hozottott.

A tekerőpataki közbirtokosság választmányának abbeli intézkedése, melynel fogva a „Sugópatak” nevű völgyben létező sárgaföld kiaknázására Kemény Sándor budapesti lakóssal szerződésre lépett, minthogy arra a választmányának közbirtokosságtól megbízása nem volt, megsemmisítettott.

Csik-szentdomokosi Dániel Károly építkezési ügyben hozott két egybehangzó határozat ellen intézett felebbezésével elutasítottott.

Elutasítottott továbbá szentmártoni özvegy Pál Péterné is a vármegye alispánjának azon rendelkezése ellen benyújtott felebbezésével, melyel vízhasználat iránt folyamatra tett ügyében megtartott helyszini szakértői tárgyalás alkalmával felmerült költségek megfizetésére kötelezettott.

Végül Tankó Albert eszentimrei bíró által az állásától való felfüggesztése mellett fogyleni kereset alá vonását kimondó elsőfoku határozat ellen intézett felebbezésnek hely nem adatott.

KÜLÖNFÉLEK.

— Adakozás az alfalvi tűzkárosultaknak. Laczkó Ferencz karcsonfalvi állomás előjáró barátsához és ismerőséhez egy meleg bangu felhívást bocsátott ki, hogy a fentebbi czélra adakozzanak. Ezen felhívásnak eredményeképp 20 koronát küldött be lapunk kiadóhivatalához, mely összeghez járultak: Lázár Albert 8 koronával, Róth István 3 kor., Laczkó Ferencz, Bíró Balázs, Deák Károly, Kovács Nagy Ferencz 2—2 kor. és Glatt József 1 koronával. Jelen számunkban nyugtázva van. 20 K. Eddigi gyűjtés 100 k. 70 f. összesen 120 k. 70 fill. Rendelési helyére juttatjuk. Fogadják a nemes szívu adakozók a károsultak hálas köszönétét.

— Anyakönyvvezető kinevesés. A csik-szentmiklósi anyakönyvi kerületben Csécsi Gyulának körjegyzői és anyakönyvvezetői állásától lett felfüggesztése folytán a belügyminiszter anyakönyvvezetővé teljes hatáskörvel Bene János helyettes körjegyzőt nevezte ki.

— Évrzáró vizsgák. A megyei polgári leány-iskolában az idel záróvizsgálatok f. hó

17-én és 18-án, délelőt és déltán fognak megtartatni; az évrzáró ünnepély pedig csütörtökön d. e. 9 órakor fog végbemenni; ezt megelőzőleg hálmadó isteni tisztelet lesz. A vizsgálatok tartama alatt: rajz, munka, írásbeli dolgozat kiállítási lesz, melynek megtekintésére, valamint a nyilvános vizsgálatokra az érdekeltek és érdeklődők tisztelettel meghivatnak.

A helybeli államilag segélyezett gazd. irányu felsőnépiskolában a záró vizsgákat június hó 19-én fogják megtartani, oly formán, hogy délelőt tartatik meg az első osztály, déltán pedig a második és harmadik osztály vizsgája két külön tanteremben. Déltán 6 órától 7 óráig a testgyakorlásból és énekből mutatják be a növendékek ügyességüket.

— Uj ügyvédök Csik-Szeredában. Dr. Szántó Samu és dr. Guttman Hugó ügyvédek ügyvédi irodájukat Csikszeredában a Salamon Béni házába, a hol azelőtt dr. Guttman Hugó kir. közjegyző helyettes irodája volt, meguyították.

— Damjanich János szobra. Szabad-ságharczunk egyik hősének Damjanich Jánosnak a budapesti Damjanich asztaltársaság életnagyságu mell szobrot készítettett s ezt holnapután azas e hó 15-én leplezik le a fővárosban, vagy is a nevezett társaság sorokári-utcsái helyiségében. A szobrot, melyet a vármegye által is segélyezett gyó-ditrői Sisklody Lőrincz jeles fiatal szobrászunk készített, igen sikerültnek mondják.

— A villám áldozatai. A Békás községhez közel fekvő „Lapos” nevű havason a napokban Kája Erzsébetet és Tesslőváln Tódot egy villám agyon sujtotta. Mindketto azonnal meghalt.

— Tüzeset. Nem mulhatik el egy év sem a nélkül, hogy Taploca községben tüzeset ne fordulna elő. A mult csütörtökön este 1/210 órakor történt egy újabb eset, mely szerencsére a szél csendnek és az épületek egymástól nagy távolságának nagyobb kárt nem okozott s csak is Boncz Antalnak egy csürét hamvasztotta el, a mi valószínűleg szándékos gyújtásnak a következménye. Az eset nagy riadalmat okozott azon és a szomszéd községekben.

— Rajzkiallítás. A csiksomlyói rom. kath. tanítóképző-intézet növendékeinek az e tanévben készített rajzaik f. hó 14-iktől 18 ig az intézet helyiségében megtekintetés végett ki lesznek állítva. A kiállítás, mely áll: mértani szerkesztések, derékszögű vetületek, mértani testek ábrázolása, a román, görög és a renészansz-stil festett kompozícióiból, annyival is inkább érdekes a megtekintésre, amennyiben a növendékek kiváló szorgalmat és odaadó buzgalmat tanúsítottak s igen szép eredményt mutattak fel, sőt tanárunk is ez alkalommal bérzes kis hazánknak számos nevezetesebb vidékét fogja saját akvarelleiben és olajfestményében bemutatni.

— A csiksomlyói főgimnázium tanulói Fiumében. A csiksomlyói rom. kath. főgimnázium Kiránduló Egyesülete tanulmányutat rendez Fiumébe. A kirándulást nemes Csikvármegye áldozatkészsége tette lehetővé, midőn a mult évi közgyűlésen Pál Gábor igazgató kérésére 600 koronát szavazott meg a vasuti költségek fedezésére. A uti terv a következő. Menet június 30-án indulás Csik-Szeredából d. u. 1 óra 8 perczkor, július 1-én d. e. 10 órakor érkezés Aradra, kiszállás és a vértanuk emlékének megkoszoruzása. Július 2-án indulás Aradról és megérkezés Szegedre az nap d. e. 7 óra 2 perczkor. Július 3-án indulás Szegedről és érkezés Budapestre este 7 óra 10 perczkor. Budapest megtekintése. Budapestről indulás 6 óra és érkezés Fiumébe 7-én. Jövet. Július 8-án indulás Fiuméből este 6 óra 50 perczkor. Július 9-én este 8 órakor érkezés Budapestre. Indulás Budapestre július 10-én reggel 8 óra 30 perczkor. Érkezés Brassóba. Brassó megtekintése. Indulás Brassóból július 11-én déltán 3 óra 15 perczkor, érkezés Csikezeredába este 8 óra 17 perczkor. Az élelmezés és a szállás költsége napjára 3 korona, az egész utra 12 napra 36 korona, mely összeget előre kell befizetni Csató János tanárnál, mint az egyesület elnökénél. Z-ezpénz tetszés szerint. A kirándulók jelvénye háromágu fenyezőgaly, melyet vízszintesen a nemzeti szalaggal a mell bal felén viselnek. A jelentkezés határideje június 14. esti 6 óra. Ezen élvezetes és tanulságos kirándulásra, melynek sikeréről Csató János tanár tapintata gondoskodik, a szűlök és tanügybarátok figyelmét felhívjuk.

— Nyilvános nyugtázás. A csiksomlyói főgimn. ifjuságu által f. évi május 17-én rendezett matiné alkalmából a kiránduló egyesület czéljára adakozók sorából a nyilvános nyugtázások özv. Pál Istváné 2 K. és özv. Herberger Miklósné 1 K. adományaikkal tévedésből kimaradtak. Ezen 3 koronával a bevétel 209 K. és 60 fillért tesz ki. Fogadják a kiránduló egyesület hálas köszönétét.

— Junális. A csikezeredai iparos ifjusági önképzőkör folyó évi június hó 15-én, vasárnap déltán 1 koronás belépti-dij mellett a csik-zsögödi fűrdő nyári táncmulatságot rendez. Rosas idő esetén a mulatságu a következő vasárnapra halasztatik.

— Bicsiklikák a gyalogjárón. A bicsiklizés mesterégsé, elismerjük, igen testedző uemes sport és ha azt a maga helyén és maga rendjén gyakorolják mindazok, a kiknek ebben kedvük telik, egyáltalán semmi kifogásunk nincsen ellene; de azon bicsiklikák üzemel ellen, kik a közönségnek alkalmatlanságot szerzesnek, a járó kelőket, sétálókat folyton háborgatják, sziklatják,

sebes hajtéaukkal rémítgetik, szüntelen való csengetésekkel meg-meg riasztják, közönségünkből kifolyólag nyilvánosan fel kell adnunk és kérjük a rendőrkapitány urat, hogy ismert erőességével az ilyen szertelenkedő bicsiklis urakat utalja a rendes korlátkózsó, mert azt már tovább tűrni nem igen lehet, hogy szenevedelmük kielégítése végett három-négyen összedülva a legforgalmasabb utcákat szétteben-hosszában körül karikássák, a közönséget mindenünnezen elszavadják sőt — mint az az utóbbi napokban több alkalommal megtörtént — még a gyalogjárókról is leesorítsák.

— Az esküdtzéki tárgyalások körül a két utób történetről beküldött tudósítást térszűke miatt csak lapunk jövő számában hozhatjuk.

— A helybeli keresztelkedői kör a lapunk mult számában hirtetett nyári mulatságot folyó hó 8-án a kies „Suta-fenyő”-ben tartotta meg. A fenyvegött idő és az azon napon is folyó esküdtzéki tárgyalás miatt a mulatságon csak kevesen vettek részt, de a kik jelen voltak, annál jobban mulattak. A vig társaság 9 óra felő vonult be a városba, hogy a rövid időre megszakított mulatságot a kör helyiségeiben tovább folytassan.

— Vessett eb által megmrt egynék. Köbor vessett ebek garádálkodása igen gyakori a gyergyói réssékben. Köselebb is két egyné kapott sérület egy vészasségu gyanu eből, nevezetesen remetei Szabó Elekné és László Terés 7 éves leányka, kik gyógykezelés végett a budapesti Pasteur-féle gyógyintészetbe szállították.

Laptalajdonos:
GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

Bizonyítvány.

Mely szerint mi, alólírottak, kik Csik-Gyimes-Felsőlokon Isten segedelmével, Szent András apostol tiszteletére új templomot építettünk, lelkiismeretesen és a komoly valósságnak megfelelően teszünk bizonytságot arról, hogy említett templomunknak főoltárát, a mi megbizásunkból s a velünk kötött szerződés értelmében, csikszeredai lakos György Ferencz műasztalos személyesen készítette el és ezt oly kiváló izléssel és pontossággal, oly szakértelemmel végezte be a pontos határidőre, hogy az ellen semmi tekintetben kifogásunk nincsen, sőt a mintázat, díszítés, festés, aranyozás és bronzírozás kivitelét oly szép összszhanggal oldotta meg, hogy mi e kiváló figyelemért, gondos körültekintésért nevezett műasztalos urat 50 koronával jutalmaztuk meg és mint tehetséges és pontos vállalkozót minden ily nemű munkálatokra jó lelkiismerettel ajánlhatjuk és ajánljuk az érdekeltek szives figyelmébe.

Minek hitelül ezen bizonyítványunkat nevezett részére kiadtuk.

Gyimes-Felsőlokon 1902. évi május hó 4-én.

Bodor József, Tankó (bitang) János, oltárépíttetők.

Elöttünk:

Szabó János, Tankó Péter, körjegyző, megyebíró,

[184] 1—1

mint tanuk.

Hirdetmény.

A csik-csicsoi hargitai klimatikus fürdőhely szezonja közeledvén, bátorkodom a közönség tudomására hozni, hogy a fürdői évad alatt — június hó 15-től szeptember 15-ig — az eddigi házi kezelést tartom fenn és az igényeket legjobb igyekezettel ohajtom jövőre is kielégíteni.

Van szerencsém továbbá tudomásul adni, hogy egy teljesen megfelelő új meleg és hideg fürdőt építtettem, mely az intelligens osztály eziránti igényeit van hivatva mérsékelt díj mellett szolgálni.

Meleg fürdő állandóbb használatánál a rendes árból 10—20% árengedeményt biztosítok.

Tiszviselők és általában havi díjasok 1—2 hóig terjedő állandó tartózkodásnál az étkezés és más szolgáltatmányoknál szintén árleengedést nyerneik.

Csik-Madéfálván, 1902. évi június hó 10-én.

Tisztelettel
Meško Jakab.

[186] 1—1

340. vb. szám. 1902.

[195] 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közbirrá teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróságnak 1902. évi V. 174. sz. végzése folytán Dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt csikszeredai takarékpénztár végrehajtó részére Jére János és társai jendfalvi végrehajtást szenvedő ellen 162. kor. követelés a jár. erejéig kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 942 kor. becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbíróság 1902. évi V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az az alap és felfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartása határidőül 1902. évi Junius hó 19-ik napjának délutáni 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig I. Jére Jánosnál lovak, szék és tehén, II. Jere Gergelynél lovak, tehén és borjú, III. Kedves Félixnél tehén a legelőbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölsőlegére fognak utaltatni.

Kelt Csik-Szeredán, 1902. évi május hó 29-ik napján. Abraham Márton, kir. bir. végrehajtó.

írott kir. törvényszék az 1874. évi XXXV. t.-cz. 44. §-a értelmében felszólítja mindazokat, a kik e biztosítékra az 1874. évi XXXV. t.-cz. 173. §-a illetve az 1886. évi VII. t.-cz. 40. §-ai értelmében törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket ezen hirdetménynek a hivatalos lapban való utolsó megjelenésétől számított három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintethetvétele nélkül fog a jelzálogilag bekebelezett biztosíték kitorlése iránt intézkedés tétetni.

A kir. törvényszéktől Csikszereda, 1902. május hó 20-án. Csikpés, kir. törvényszéki bír.

Sz. 6454/1902.

[173] 2-3

Hirdetmény.

K. Ujfalu község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított a ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1902. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján - ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítést is - valamint az 1899. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből a törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1902. évi december hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz uytjtsák be, mert az ezen meg hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-czik 16. és 18. §-ainak eseteiben - ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is - a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az 1902. évi december hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik - ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják - e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az 1902. december hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben telekkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Csikszentmártonban, 1901. november hó 20-án. A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. Dr. Szabó, kir. albiró.

Ferencz pálinka (SÓSBORSZESZ) [9] 22-50 Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében egy külső, mint belső használatra mindenkélt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (masszage). Kitűnő sikerrel használtatik csusz, köszvény, meghűlések ellen, bémulások, fczamoknál, gyuladások és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgörcs, rosszullet fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. - Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fillér., 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban és flúzerkereskedésekben. Csikszeredában: Simon Jenő, Trohán József és Veress Elek uraknál, általában ott, hol plakatok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában Lugoson.

Advertisement for KATONA MIHÁLY, a veterinarian in Budapest. It lists various services and prices for treatments, including 'állatpraeparátumok teljesen molymentesek' and 'állatok minden fajának kitémésére vállalkozik'.

Advertisement for Dr. Szabó, a lawyer in Csikszentmárton. It mentions 'Hirdetmény' and 'Dr. Szabó, kir. albiró.' with a reference to 'Sz. 3947/1902. polg. [180] 2-3'.

Advertisement for Székelyhid Sándor, a tailor in Csikszereda. It features the text 'Női- és férfi divat-üzletemet' and 'Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy'.

Advertisement for Schönwald Imre, a jeweler in Pécs. It lists 'Bérmálási állandó értékű ajándék tárgyak' and 'Schönwald Imre ékszergyáros, órás és látszerész'. It includes a list of jewelry items and prices.

Advertisement for Hauptvogel Ferencz, a tailor in Brassó. It features the text 'Hauptvogel Ferencz férisszabó-üzlete BRASSÓ. Fióküzlet CSIKSZEREDA.' and lists various clothing items and services.

Advertisement for Uj szabó-üzlet! (New Tailor Shop!) in Brassó. It features the text 'Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Csikszeredában a Gál András-féle házban egy a mai kornak teljesen megfelelő minden igény kielégítésére berendezett FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETET'.